

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน
แกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง
เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง
เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง
เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง
เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง
ปีการศึกษา 2550 จำนวน 5 โรงเรียน (1) โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี (2) โรงเรียนจ่านกร้อง
(3) โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก (4) โรงเรียนจำการบุญ (5) โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย
พิษณุโลก จำนวน 625 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำ
การเปลี่ยนแปลงที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง จำนวน
บุคลากรทั้งสิ้น 625 คน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 – 609) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 242 คน
ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น

ที่	โรงเรียน	ประชากร N	กลุ่มตัวอย่าง	
			n	%
1	เฉลิมขวัญสตรี	177	68	28.10
2	จ่านกร้อง	165	64	26.45
3	อนุบาลพิษณุโลก	95	37	15.29
4	จำการบุญ	88	34	14.05
5	จุฬาราชวิทยาลัย	100	39	16.12
	รวม	625	242	100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแก่นนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนแก่นนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานโรงเรียนผู้นำ การเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ (คุณภาพผู้บริหาร) ด้านกายภาพ (ห้องเรียน คุณภาพ) ด้านกระบวนการ (คุณภาพครู) ด้านผลผลิต (คุณภาพนักเรียน) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	หมายถึง	มีปัญหามากปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
2. สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และแก้ไข
4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นขอคำปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวบรวมข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงแก้ไขและหาความสอดคล้อง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ได้ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
2. นายวัฒนา ภาวะไพบุลย์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. นายประทีป โพธิ์ตั้ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจันทร์ตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3. นางเบญจา พูลเกษร ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดจันทร์ ตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

5. นายชลอ พงษ์พานิช ข้าราชการครูชำนาญ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อธิการผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

5. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับกระจายอำนาจในรอบที่สอง จำนวน 30 ชุด ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 และนำเครื่องมือหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.98

6. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ และผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย พิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 242 ชุด ได้รับคืนมา 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.17

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมจากคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาจัดทำข้อมูล
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการบริหารงาน และแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2544)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. ข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่นๆ ใช้การวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ ร้อยละ นำเสนอประกอบความเรียง

5. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในงานวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ที่ได้รับการคัดเลือก จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 5 โรงเรียน (1) โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี (2) โรงเรียนจ่านกร้อง (3) โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก (4) โรงเรียนจ่านกร้อง (5) โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยพิษณุโลก จำนวน 625 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง จำนวนบุคลากรทั้งสิ้น 625 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 242 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และใช้วิธีการการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 10 คน ดังตารางที่ 2 เพื่อเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ที่	โรงเรียน	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ	รวม
1.	เฉลิมขวัญสตรี	1	1	2
2	จ่านกร้อง	1	1	2
3	อนุบาลพิษณุโลก	1	1	2
4	จำการบุญ	1	1	2
5	จุฬารัตนราชวิทยาลัย	1	1	2
	รวม	5	5	10

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างคำถามเกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา เมื่อดำเนินการสัมภาษณ์นำผลการสัมภาษณ์ที่ได้รับและใช้ข้อคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามมารวบรวมเป็นข้อมูลในการสรุปผลและอภิปรายผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี โรงเรียนจ่านกร้อง โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก โรงเรียนจำการบุญ และโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย พิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

2. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยการนัดหมายวันสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 สัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ เวลา 09.00 น. และสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนจำการบุญ เวลา 14.00 น. ในวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2552

2.2 สัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก เวลา 10.00 น. และสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก เวลา 14.30 น. วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2552

2.3 สัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนจ่านกร้อง เวลา 11.00 น. และสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนจ่านกร้อง เวลา 14.00 น. วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2552

2.4 สัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี เวลา 09.30 น. และสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี เวลา 10.30 น. วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2552

2.5 สัมภาษณ์ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พิษณุโลก เวลา 10.00 น. และสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พิษณุโลก เวลา 11.00 น. วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ให้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแจกแจงความถี่ของข้อความ นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1